

A román boletta

Egy ma érkezett bucuresti-i jelentés szerint, tehát Romániában bevezetik a boletta-rendszert. Madgearu földművelésügyi miniszter már konkrét formában tett javaslatot erre vonatkozólag és megállapította azt, amit úgy is sejtett mindenki, hogy a boletta-rendszer bevezetése újabb terhet fog jelenteni a fogyasztók, különösen pedig a városi lakosság részére. A földművelésügyi miniszter javaslata indokolásánál megkapó színekkel eseteli a földművelésügyi tárhatatlan helyzetét és megállapította, hogy a gabonakrizisen, sürgősen segíteni kell. Teljesen igazat adunk Madgearu miniszternek abban, hogy a földművelésügyi tárhatatlan helyzetét segíteni kell, de tiltakozunk egyúttal a földművelésügyi miniszter ama megállapítása ellen, amely szerint a földművesek többet szenvedtek volna a háboruban a városi lakosznál és ezért a polgárságnak kell újabb terheket magára venni és Románia agrárválságát újabb áldozatok árán megoldania.

A világháború borzalmaiból egyaránt kivette részét minden társadalmi osztály. Szünetelt a földműves, de épp úgy, sőt talán még jobban érezte a szenvedéseket a városi lakosság is. A rekvirálások nem kímélték meg a polgárságot sem és alig múlt el nap, amikor egy-egy hivatalos hirdetés nem riasztotta volna a városi lakosságot azzal, hogy a hadsereg részére lakás, autó, róz, ló, stb. stb. vált szükségessé. Rekviráltak a falvakban is, de a háború vége felé mégis csak úgy alakult a helyzet, hogy a városi lakosság formálisan éhezett, amikor a falusiaknak még volt mindenük. Emlékeztetünk rá még mindenki, hogy a városból expedíciók mentek ki a közeli községekbe, hogy drága pénzért, ruháért és más ipari cikkekért élelmiszert szerezzenek. Amikor a városi lóhúsmezárszék előtt hatalmas tömegek ácsorogtak, a falusiak felhírdetést és csirkepaprikást ettek odahaza. De még más kedvezményeik is voltak a földműveseknek a háború folyamán. Nagyon sok katonaköteles gazda kapott felmentést azon a címen, hogy a földjét meg kell munkáztatnia és az aratási szabadságok kizárólag a földműves katonákat illették meg. A kereskedő, az iparos, a lateiner ott vérzett el a frontokon.

Egyformán szenvedtünk a háboruban, városiak épp úgy, mint a falusiak. Madgearu miniszter indokolása tehát nem állhat fenn ilyen formában. A gabonakrizisen, amely már-már elviselhetetlen gazdasági helyzetet teremtett, okvetlen segíteni kell, de semmi esetre sem a városi lakosság terhére, amely épp úgy szenved a buza áresése miatt, mint a földművelésügyi tárhatatlan helyzet. Emiatt nincs vevő a boltokban, ez okozza az ipar pangását és az általános penztelenséget, amely lehetetlenné tesz minden vállalkozást és a városi lakosság nagyrészből nyomorgó munkanélkülieket csinál. A városi falai visszhangoznak a jajtól és panasztól, a horribilis közterhek és az általános üzletlenség, olyan atmoszférát teremtettek, amely már közel áll a kétségbeeséshez. És Madgearu földművelésügyi miniszter ur erre a terhek alatt rogyadozó városi lakosságra akarja hártani a gabonakrizis megoldását, azt a feladatot, amelynek teljesítése tulajdonképpen az állam, a kormány dolga volna. A boletta-rendszer hiányzott csak még, hogy az ezer bajtól, gondtól szorongatott városi polgárság végleg összerokkadjon. Már a mindennapi száraz kenyérünket is meg akarják drágitani és a kormány a városi lakosságot bünteti meg akkor, amikor a parasztságnak tett választási ígéretet akarja beváltani egy „nagyvilkú” gesztussal.

Ismét katasztrofális földrengés volt Olaszországban

Számos emberélet pusztult el — Kiáradtak a folyók és megszakadt a távírát-összeköttetés — A király és Mussolini a földrengés színhelyén — Nápolyban is észlelhetők voltak a földlökések

Alig múlt néhány napja az R. 101., alig rohant föl Alsodoriban és Maybachban a bánya. A mástól hónappal ezelőtt Olaszországban pusztító földrengés még élénk emlékezetünkben él és ma újabb jelentések érkeznek, száraz, szűkszavú hírlapi táviratok, melyek azonban mégis nagyon sokat adnak számunkra. Katasztrófális, részleteiben megdöbbentő földrengés pusztított ma megint Olaszországban, melyről alábbi jelentéseink számolnak be:

Rómából jelentik: Olaszország partmenti vidékein óriási földrengés volt. A földlökéseket először Amicone községben érezték, ahol több ház beomlott és súlyosan megromlott. A környéken óriási riadalom támadt. Legújabb jelentések szerint az olaszországi földrengés méretei igen nagyok.

Eddig 90 halottról számolnak be, de ez a szám óráról-órára növekedik.

A földrengés központja Szinigiában volt, ahol

az utolsó órában egyedül 35 halottat találtak.

Anconában, Paseróban, Materóban földrengés erősek voltak a földrengések, Caparóban eddig 11 halott van, Anconában 22 halott és 50 sebesült jelentenek, Sarmedoban két halottja volt a földrengésnek. A községekben mindenütt súlyos sebesültek vannak. A délolaszországi földrengések következtében a folyók kiáradtak. A nagy viharok miatt a telefon és távírösszeköttetés megszakadt. Nápolyban is észlelhetők voltak a földlökések: A rendkívüli minisztertanácsban Mussolini katonai különítmények kirendelését javasolta és a földrengéssújtotta helyekre a Duce személyesen kiutazik. Szó van arról, hogy előbb az aostai herceg, majd Viktor Emánuel király is megjelenik az újabb katasztrófa színhelyén.

Anconában 22, Fanóban 6 sebesült van. Több községet kiürítettek, mivel a földrengés megismétlődésétől tartanak.

A magyar optások tárgyalásai a román kormánnyal

Karácsonyi gróf és Bánffy Zoltán erdélyi földbirtokosok érdekes ajánlata — Egy angol pénzcsoport hajlandó az optások kötvényeit a kibocsátás előtt leszámítolni

Londonból jelentik: Az optások kártalanítására, mint ismeretes, nemzetközi egyezmény jött létre. De az optások csak 1932-ben remélhetik, hogy pénzhez jutnak. Ezért most tárgyalások indulnak meg, hogy a kötvényeket értékesítsék már beváltásuk előtt. Karácsonyi Jenő gróf, mint optás, ajánlatot tett a román kormánynak, hogy Sós-fürdő-kötvényeket vásárol. Bánffy Zoltán erdélyi nagybirtokos ugyancsak kötvények

formájában öltöztetné a román állam egy birtokát megvenni.

Budapestről jelentik: A Magyarországi értesülése szerint, egy angol pénzcsoport hajlandó az optások kötvényeit a kibocsátás előtt leszámítolni. A tárgyalások folynak és egyelőre az átvételi feltételek mellett nagy eltérések mutatkoznak. Nem lehetetlen azonban, hogy a meggyezés a közeljövőben mégis létrejön.

A kémkedési ügy újabb szenzációi

Letartóztattak egy constantiai lapigazgatót — Egy brailai kereskedőnél rádióleadót talált a rendőrség — Gyanus brilliánsok — Orosz halászok a Dunán állítólag a nyomor elől menekültek Oroszországból

Bucurestiből jelentik: A szovjet kémiszervezet ügyében a fővárosban befejeződött a nyomozás, azonban a vidéki városokban tovább folynak a letartóztatások. Constantában házkutatást tartottak a sziguranca detektívjei a *Narodna Doma* lap szerkesztőségében, ahol számos oroszországi levelet találtak. *Krosneft*, a lap igazgatóját letartóztatták. Megállapítást nyert, hogy a letartóztatott bátyja *Krosneft* György Bécsben él és a szovjet kémiszervezet egyik vezetője. Brailában *Fleischer* Béla kereskedőt tartóztatták le, akinek lakásán *Illkos rádióleadóállomást* találtak.

Érdekes kihallgatás folyt le a kémiszervezet ügyével kapcsolatosan. A sziguranca tudomására jutott, hogy egy *Grünberg* nevű, orosz származású ékszerész külföldről nagy csomag, értékes brilliánsot kapott, azzal a megbízatással, helyezze el azokat a romániai piacon. A hatóságok feltevése az volt, hogy *Grünbergnek* a kémiszervezettel összekötteté-

sei vannak és a drágakövek Oroszországból érnek. Felidéztek a kereskedőt a sziguranca, ahol azt vallotta, hogy a brilliánsokat egyik, Bécsben élő drágakőkereskedő bátyjától kapta.

Galatiból jelentik: A Duna melletti Valcovnál a határőrök elfogtak egy bárkát, melyben öt orosz halász ült és amely a Fekete-tenger felől jött. Az orosz halászok elmondották, hogy a nagy

nyomor miatt menekültek el Oroszországból és több napi utazás után a Dunához érkeztek, amelyen Sulináig akartak hajózni. A halászokat a kisenevi hadbírószék fogházába szállították, miután gyanusnak találták vallomását. A hadbírószék ügyésznek elmondották, hogy besszarábiai eredetűek, de családjuk már éveket ezelőtt Sevastopolba költözött. Egyelőre fogságban marad az öt orosz halász, míg ügyükben a vizsgálat befejezését nem nyer.

Az egyház szimbóluma a kereszt A mainzi püspök és nem a kampóskereszt után a Vatikán is kiközösíti a kampóskereszteket — A pápa lapjának véleménye

Berlinből jelentik: A szeptember 14-i német választások óta szenzációs fordulat állott be a katolikus egyháznak a kampóskeresztesekkel és ébredőkkel szemben való politikájában. Németország lakosságából több, mint 22 millió katolikus vallású. A szeptember 14-iki választások 108 mandátumot hoztak a Hitler-féle nacionalistáknak, a kampóskeresztesek pártjának. Laikus ésszel azt hihette volna a világ, hogy ez a győzelem, amellyel Hitlerék egyszerre a birodalmi gyűlés második legnagyobb pártja lettek, örvendetes hír lesz Róma és az egyház számára. Hiszen a Hitler-párt a szociáldemokrácia ellen, a marxizmus ellen és a — zsidók ellen hirdet vad harcot. És egyszerre mégis mi történt? Néhány nappal a választások után, egy Weber nevű német katolikus pap, Kirschlhausen község plébánosa, szószékről a következő tetteket hirdette ki:

1. Minden katolikusnak meg van tiltva a Hitler-pártba való beiratkozás.

2. A Hitler-párt tagjainak meg van tiltva testületileg résztvenni katolikus temetéseken, vagy egyéb egyházi szertartásokon.

3. Ameddig egy katolikus ember tagja a Hitler-pártnak, addig nem járulhat az egyház szentségeihez.

A „látszatkeresztények“

Ez a hirdetmény Németországban nagy feltűnést és izgalmat keltett, hiszen a Hitler-párt hat millió szavazatának legnagyobb része katolikus választóktól került ki. Már pedig ez az egyházi hirdetmény azt jelenti, hogy aki a Hitler-párt tagja, az ki van kiközösítve, ki van átkozva a katolikus egyházból. A Hitler-párt megfélembreztette Weber plébános kiközösítő hirdetményét a fölöttes mainzi püspökhöz. A mainzi püspök pedig még aznap, szeptember 30-án felelt a felebbezésre: teljes egészében magáévá tette Weber plébános álláspontját és kiközösítette a Hitler-pártiakat az egész egyházmegye területén.

Hivatkozott a mainzi püspök a Hitler-féle pártprogram egyes pontjaira, így például arra, hogy a nemzeti szociálisták a „germán faj“ erkölcsi parancsait tartják irányadóknak.

Az „A“-vágányon elrohan az élet

Irta: Sziráky Dénes Sándor.

Bartos hazajön. Leül az ebédhez. Nem szól egy szót sem. Épen, hogy köszön. A meliásiban szív duruzsol. A szívet a ma érkezett leirat tartja izgalomban. Egész egyszerűen be kell jelenteni. Mit bejelenteni? Az ember a feleségnek nem jelent be semmit. A feleség nem irodatiszt, se forgalmi főnök. A feleségnek egyszerűen megmondja az ember. Odaszól neki. Mintha csak azt mondaná: Ez az ut is megvolt. Azután lenyel utána egy kanál levest.

Két kanál leves között, amíg levegőt vesz, mintha mi sem történt volna, odamondja: Nyugdíjaztak. Hogy is van az igazgatóság leiratában: Bartos Mihály mozdonyvezető nyugdíjgyében... Nem emlékezett a szövegre pontosan. De hiszen ott van a zsebében. Elő kell venni és olvasni. Az asszony megkérdezi, mi az. Erre oda lehet neki adni az írást. Nem kell semmit szólni. Vagy felolvassa az ember a kész szöveget.

Kanalazza tovább a levest. A kortyok közt mély lélegzeteket vesz. De szó nem bátorkodik a szájára. Az asszony most kiveszi a levesét. Amíg behozza a húst, elő lehet venni a határozatot. A zsebébe nyul. Az írás papírja ropog az ujjai között. De az asszony hamarabb visszajött, semmint számítani lehetett. Megkönnyebbülten ebédutánra halasztja a „bejelentést“. Majd szépen megmagyarázza, hogy a nyugdíjazásból semmi hátrány nem származik. Éjjelkor szokott időben elindul, mintha szolgálatba menne, a 645-ös gyorsra. Végigbarangolja az éjszakát a vonal mentén. A sinek végénél felkel a nap. Összetörve, elcsigázva, céltalanul megáll egy fél másodpercre, yirradat és

„Ez a faj-alábecsülés gyűlöletre vezet az idegen fajuk ellen, már pedig az

ilyen gyűlölet nem keresztényi és nem katolikus“.

A mainzi püspöknek ez az állásfoglalása sorra megszólaltatta a német püspököket. És csak egyetlenegy, a berlini kath. püspök nem azonosította magát eddig a mainzi püspök lépésével. Ellenben nem azonosították magukat vele például a kapuchusok, akik ugyancsak kihírdették, hogy a nacionalszociálisták „látszatkeresztények“, akiknek az igaz katolikusokhoz semmi közük.

A Vatikán állásfoglalása

Idáig fejlődött az ügy, amikor szeptember végén, az osztrák Schöber-kormány bukásával kapcsolatban, Seipel prelátusnak egy intervjua jelent meg a norvég „Aftenbladet“ című nagy napilapban. Seipel többek között azt tanácsolta itt a német centumpártnak, hogy lépjen koalícióba a Hitler-párttal és vele együtt alakítson kormányt. Seipel prelátus célja ezzel az interjúval az volt, hogy előre megjelölje a saját osztrák politikájának útját. Csakugyan, másnapra megalakult Bécsben a Vaugoin-féle kormány, amelyben Seipel prelátus külügyminiszter és amelyben benne

Novemberben megkezdik az aradmegyei Fél százalékos pótadó-hadirokkantak segélyezését

össze — Ebből segélyezik a hadirokkantakat — Dr. Marsieu prefektus személyesen ellenőrzi a segélyek kiosztását

Aradmegye területén félszázalékos megyei pótadót vetettek ki a lakosságra, hogy a hadirokkantakat a fél beálltával határozottan segélyezhesék. Most folyt be a pótadó, amely körülbelül 700.000 lejt tesz ki. Marsieu Justin dr. megyei prefektus személyesen ellenőrzi a segélyek kiosztását, amely november végén történik meg. Segélyben kizárólag a megyei hadirokkantak részesülnek, miután ezt a pótadót a megye lakossága fizette be. Elsősorban a súlyosabbmérvű rokkantságúak s többgyermekes hadirokkantak részesül-

van a Heimwehrnek két minisztere: Starhemberg és Hueber, min; a kettő köztudomásszerűen Hitler-üarti. Vagyis: Seipel prelátus kormányt alakított olyan egységekkel, akiknek politikai elvbarátait a mainzi püspök kiátkozta.

Körülbelül két hétig tartott, amíg az ügynek rendkívüli jelentőségű folytatása köztudomású lett: a Vatikán Rómába rendelte Piffil bécsi bíboros-hercegreprimást és Sibia bécsi pápai nunciust jelentéstételre. És néhány nappal később, a hét elején, a Vatikán hivatalos lapjában, az „Osservatore Romano“-ban vezető helyen szenzációs állásfoglalás jelent meg:

a Vatikán magáévá teszi a mainzi püspök álláspontját és kinyilvánítja lapjában, hogy a Hitler-féle nacionalista párthoz való tartozás összeférhetetlen a katolikus hittételekkel és a katolikus lelkiismerettel.

„Ez a két világnézet — írja a Vatikán lapja — annyira feltétlenül ellentmond egymásnak, hogy a legnagyobb csodálkozást kell, hogy kiváltsa már pusztán az is, ha katolikus ember egyáltalán felveti a kérdést, összeegyeztethető-e a két világnézet. A kampóskereszt és a katolikus egyház szimbóluma: a kereszt, összeférhetetlenek.

Igy tehát a kampóskeresztesek egyházi kiátkozása a Vatikán legfelső jóváhagyásával történik, még pedig immár nem pusztán Németországban, hanem nemzetközi jelentőséggel.

nek támogatásban, amelynek összege legalább annyi lesz, hogy négy métermázsza búzát és négy métermázsza kukoricát vehessen magának egy-egy család. A 80 vagy 90 százalékos hadirokkantak, akik teljesen munkaképtelenek olyan összeget kapnak kézhez, amely tíz mázsa buza és tíz mázsa kukorica vételárának felel meg. Pénzbeli segélyben főképpen azokat a rokkantakat részesítik, akik a földosztások alkalmával nem kaptak földet, tehát főképpen az iparos és kereskedő-rokkantak számíthatnak a támogatásra.

hajnal között. Vissza indul falu irányába. Így aztán nem látja, hogy szikrázik fel a sinekből a gyémántfényű reggel. Jóval a szokásos szolgálati idő letelte előtt kerül haza. Beteg, azért jött vissza. Néhány nap szabadságot kért.

A napokból hetek lettek. Bartos valóban beteg volt. Nem mozdult a lakásból. Mit kell az egész falunak tudni, hogy ő most állástalan. Nem rokkant ő még, hogy nem bírja a munkát. Szégyen ez így. Szégyen. Kérvényt ad be, hogy vonják vissza a nyugdíjazását. Munkaerős ember ő még.

A napokban Berdáné járt náluk, a Berda pályafelügyező felesége, de ez a látogatás stmán elmúlt. Persze Berda nem értesült a „hírről“, mert jelenleg az elővárosi pályaudvarhoz tartozik. Így aztán a réttegett kérdés „és hogy érzi magát így urasan, nyugdíjban?“ — elmaradt. — A réttegés állandósul. Csak meg ne tudja a felesége, mielőtt visszaveszik őt szolgálatba. A kérvényre megjön a válasz. Nem lehet változtatni a korábbi határozaton. — A nyugdíjszabályzat előírásait alkalmazni kell. Aki elmúlt hatvan éves, annak nem biztos a keze, nem éles a szeme, az nem vezethet többé mozdonyt.

— A szabály, szabály — mondogatja Bartos. Az eszével már szinte megnyugszik a változhatatlanba, de hatvanéves szívet csak bántja az igazságtalan elbánás. Nem nyughat az a kopott-tengelyű szív. Néha hevesen ver, néha meg kihagy, azóta. A vaskerekek ritmusában zakatolt idáig, de az összhangból most kimaradt a kontra, mely az ütemet adta pontosan.

Ujabb kérvényt intéz az igazgatóságig. Legalább engedjék meg neki, ha nem is „aktív“ a mozdonyon maradhasson, szolgálatt utakat tehessen. Nem baj, ha más is vezeti a gépet. Erősen hiányzik az életből a mozgás, a

vonatrázás. Ezt a kérését is megtagadják. A vezetőt zavarná menetközben.

— Az igaz — mondja magában — én se türtem volna meg idegent a mozdonyomon.

— Azon a gépen most én lennék az idegen. Én! Fájdalommal gondol a masinájára, mint kedves lényre, ki hűtlen lett hozzá. Nem leli a helyét. Idegesen járkal a lakásban. Később új szokást vesz fel. Mindennap kimegy a vasúthoz az indulásokhoz.

— Ma éjszaka megint mozdonyra szállok — mondja és kivillannak a szemei, mint a szemaforok.

— A mozdonyom — szöki ki száján hangosan. Eltelik a sebesség borzalmával. Gondolatban tisztogatja, beczi a féket, a foggantyukat, a csapokat. Felöltik benne a gép szép emléke. Fekete, hatalmas vágató szörny, füstöt és szikrát lövell, dübörög, velőtrázóan sipol és ezrek életét oltja ki, ha elszabadul. De az ő kezében engedelmes. Egy kézmozdulatára lefékezi rohanását. A kiült masina ilyenkor pihenve pöfög, mint a pipa. Bartos mélyen a mellére szívja a füstöt. Vad féltékenységgel gondol az új mozdonyvezetőre. Az elővárosban jár már.

Megismeri Berdát. A pályafelügyező a váltónál áll. Vonat közeledik, átható, lélekbesugárzó lámpaszemekkel. Bartosban végtelen gyűlölet hatalmasodik fel a hűtlen mozdony ellen. Most visszaserzi. Itt a pillanat. Egy változtatás és vagy megáll, vagy belefut az el-lenszerelvénybe.

Bartos feje belevágódik a B vágány egyik talpíja szélébe. Berdának sikerült az utolsó pillanatban legyűrni a tebolyult öregzet. Nagy lélekjelenléttel helyrecsapja a váltót.

A 645-ös szabályosan átrobog az A-vágányon.

KIRAKATVERSENY LESZ ARADON

Domán Sándor az aradi Kereskedelmi és Iparkamara új alelnöke

A városnak nincsen joga magánjellegű vállalkozásaival tönkre tenni aradi cégeket — Szikvizre csak azért van szükség, mert rossz az aradi ivóvíz — Védni kell a belföldi ipart és csökkenni fog a munkanélküliség — Vita a kamarák szövetségének adótörvénytervezetéről — A Kereskedelmi és Iparkamara tanácsának fontos ülése —

Rendkívül gazdag tárgysorozattal tartotta rendes havi közgyűlését ma délután az aradi Kereskedelmi és Iparkamara. Vlad Sándor kamarai elnök, ny. tábornok megnyitóját után Pacuraru Brutus főtitkár román és dr. Falus Lajos, kamarai titkár magyar nyelven felolvassa a legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvét. Ezután Pacuraru Brutus és dr. Falus bejelentik, hogy a Kamara táviratilag üdvözölte Manoilescu Mihályt, az új kereskedelemügyi minisztert, aki táviratilag válaszolt. Manoilescutól. — aki eddig a Kamarák Szövetségének alelnöke volt — a kereskedő- és iparostársadalom csak jót várhat. Felterjesztést intéztek hozzá, hogy a minisztérium czentul fokozottabb figyelemben részesítse a Kamarák Szövetségének beadványait és javaslatait. Ismertetik ezután a Kamarák Szövetségének a munkaügyi bíróságokról szóló törvénytervezetét, melyek a munkaadók és munkások közt szolgálati viszonyból támadó incidenseket bírálják el. Eddig ez a járásbíró-ságok hatáskörébe tartozott. Az aradi kamara átiratot intézett a Kamarák Szövetségéhez, hogy a tervezet egyes hiányait pótolja.

A városi szikvizgyár ellen

Rátértek ezután a város által alapítandó szikvizgyár ügyére. Ez az alapítás nincs megokolva és a Kamara oda akar hatni, hogy álljon el a város ettől a tervétől. A szikvizgyár alapítása már csak jogi szempontból sem lehetséges, mivel a közigazgatás törvény 140-ik szakasza szerint

a város csak akkor alapíthat kereskedelmi vállalatokat, ha azok közszükségleti cikkeket gyártanak

és ha az a spekuláció törvénye történik. Ez az eset azonban nem áll fenn. Nem engedhető meg, hogy a város magánjellegű vállalatokkal tönkretessen magáncégeket és elkedvetlenítse azokat, akik nem mentek tönkre. Hasonlóan helytelen az, hogy az erdőigazgatóság Aradon detail-üzletet nyitott, amivel az állam maga konkurrál adóilletéivel és megadva az amagy is nehéz helyzetben levő fakeskedelemlennek a kegyelemdőfést, tönkreteszi azt.

Piso, erdészeti igazgató válaszában kifejti, hogy az állami állam akar konkurrálni a kiskereskedőkkel és ha azok az állami telepektől fogják szükségleteiket ezután beszerezni, akkor az állam beszünteti a detail-eladást. Nicolescu Cristea vezérigazgató ismerteti a szikvizgyárak kérdését. Kitér arra, hogy a városi tanács azért szavazta meg a városi szikvizgyár felállítását, mert a helybeli szikvizgyárosok visszaéltek helyzetükkel és szinte megölték azokat, akik nem akartak a szindikátusba lépni.

Az állam is konkurrál

Piso erdészeti igazgató emelkedik újból szólásra és kifejti, hogy az állami fatelepnek hajlandók volnának kiskereskedőknek hitelekkel is nyújtani. Jellinek József tiltakozik az ellen, hogy az állam detailba adja el árúját. Az állam mindenképpen előnyben van a kiskereskedőkkel szemben: nincs olyan rezsije, nem fizet adót, talán kedvezményes fuvardíjat is kap a CFR-en. A detail-eladás bevezetésével csak tönkreteszik azt a kiskereskedőt, aki sem árban, sem rezsiben nem tud vele konkurrálni. Utóli Adler Andor szól ezután a tárgyhöz. Annak ellenére, hogy talán már befejezett tények előtt állunk, érdemes ezekkel a dolgokkal foglalkozni, mert a szikvizgyár, temetkezési vállalat alapítása mellett egyszer eszébe juthat a városnak, hogy ill. irányu tevékenységét más téren is folytassa.

Szerinte a szódavíz jelenleg közszükségleti cikk, mivel a víz ihatatlan.

A megoldás tehát nem szikvizgyár létesítése, hanem Aradváros vizének a megjavítása lenne. Amellett, hogy a városi vállalatok jórésze — pl. az autobus — veszteséggel zárul, a város ezekkel a vállalatokkal tönkreteszi adózóit, hisz végeredményben ezeknek a vállalatoknak a kockázatait ők viselik. Kéri, hogy hasson oda a Kamara, hogy a város ne avatkozzon ily módon a kereskedők és iparosok ügyeibe, mert így vagy tönkreteszi őket, vagy pedig adóban fizetési meg velük kereskedelmi vállalatának veszteségeit.

Meg kell szüntetni a vízumrendszert

A vízum ügyét ismerteti ezután a Kamara vezetősége. Sem állambiztonsági, sem pénzügyi szempontból nem tartja a vízumrendszert elfogadhatónak. A vízum eltörlése megszüntetné azt a mesterséges elszigeteltséget, melyet a háboru utáni mentalitás termelt ki. Ma szükségünk van a külfölddel való összeköttetésre, az idegenforgalomra és éppen ezért javasolja,

Javaslat az adótörvény módosításáról

Ezután foglalkozik a közigazgatási törvény azon intézkedésével, hogy a Kamarák felerészben járuljanak hozzá a kereskedelmi iskolák fűtéséhez, világításához stb.

Tiltakoznak a kávéházi árak maximálása ellen

és kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy ne járuljon hozzá ehhez a tervhez. Kéri a Kamarák Szövetségét, hogy interveniáljon a spekulatív törvény hatályaon kívül helyezése érdekében.

Ezután részletesen ismerteti a Kamarák Szövetsége által kidolgozott törvényjavaslatot, mely az egyenesadó-törvény módosításával foglalkozik. A tervezet szerint a részvénytársaságoknál három évenként állapítanak meg az adót és a kivétel nem a könyvek, hanem külső ismérvek: életmód, a vállalat fontossága, stb. alapján történne. A törvénytervezet ezenkívül nyolc osztályba osztaná az adózókat. Reméli, hogy a miniszter magáév teszi a javaslatot, annak ellenére, hogy eddig még nem történt meg, hogy valamelyik minisztérium ezt megtette volna.

Nicolescu Cristea vezérigazgató éles hangon bírálja a javaslatot, amelyet a Kamarák későn küldtek szét, úgy, hogy csak két-három nap idő maradt azok áttekintésére. Kéri, hogy az aradi Kamara ezirányban hozandó határozatait közöljék a Kamarák Szövetségével. Helyteleníti a 3 évenkénti adómegállapítást, mert vajon a mai bizonytalan gazdasági viszonyok között ki akarná tavalyi, vagy két év előtti jövedelme után fizetni az adóját? És ki tudja, hogy a jövő évben bírja-e fizetni az idén reá kivetett adót?

Üzlet, üzlet után megy tönkre a helytelen adópolitika miatt

és éppen a Kamarák Szövetsége az, mely mostan, változó viszonyok között stabilizálni akarja az adót.

— Lehetetlen az osztályozás rendszere is — mondotta az előadó. — Az adózó ki van téve annak, hogy a fiskus olyan osztályba osztja, amelyikbe éppen neki tetszik. A háboru utáni tökéletesen hangulatot két törvény teremtetten. Az egyik a kereskedelmi törvény, mely megbünteti a kereskedőt, ha tulsokra be-

Az árak beszélnek **KERPEL** kirakatában.

BRANCO-szőnyeg

nélkülözhetetlen minden lakásban.

Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota.

Ugyanott perzsafonal is kapható.

hogy Románia kezdeményezze a vízum megszüntetését a négy szomszédos állammal — Jugoszláviával, Magyarországgal, Csehszlovákiával és Lengyelországgal —

még akkor is, ha az nem lenne kölcsönös,

mert így is csak hasznára válna az országnak. Ily irányban felterjesztést intézett a Kamara a belügy-, a külügy- és a kereskedelemügyi minisztériumhoz és kérte a többi Kamarákat és a Kamarák Szövetségét, hogy támogassák akciójában. Kerpel Izsó szól a tárgyhöz és kéri, hogy szüntessék meg a 600 lejes tartózkodási díjat is. Hangsúlyozza a vízum eltörlésének a kereskedelmi életre való szükségességét.

A következő tárgy a tanügyi törvénynek az a rendelkezése, melynek értelmében az iskolaszék csak a letéti pénztárba helyezhetik el pénzüket, ami tetemes kamatvesztést okoz. Indítványozzák, hogy töröljék ezt a rendelkezést. A következő pontban a munkanélküliség leküzdésével foglalkozik a Kamara. Ennek érdekében szükséges volna a belföldi ipar mellett propagandát csinálni, ezáltal fellendülne a belföldi termelés. Szerezzék be a hatóságok és a különböző intézmények szükségleteiket a belföldi ipar termékeiből, még akkor is ha azok talán drágábbak. A sajtót is be kellene vonni ebbe a hazafias propagandába. Kérték a Kamarák Szövetségét, hogy november 11-iki ülésén foglalkozzon ezzel a kérdéssel is.

csüli jövedelmét, a másik az adótörvény, mely akkor bünteti meg, ha kevesebbre becsüli azt.

Részletesen és éles szavakkal bírálja tovább a javaslatot. Cristea Nicolescu véleményét a Kamara jórészt magáévá teszi.

Kirakatverseny Aradon

A belföldi ipar pártolásának tárgyalásakor kirakatversenyt javasol a Kamara, mellyel kapcsolatban Domán Sándor határozati javaslatát fogadják el. Eszerint a kirakatverseny Aradon november második felében két hét időtartammal rendeztetik és a román áru propagálását fogja szolgálni.

Az elhunyt Deutsch Andor és Lazar Cornel helyére két új tanácstagot választanak, Schwarz Adolfot és Ienci Györgyöt, akiket az elnök meleg szavakkal üdvözöl. Vlad Sándor elnök bejelenti ezután, hogy a Kamara Deutsch Andor halálával érzett fájdalomában és az iránta tanúsítandó kegyeletből három hónapig nem akarta az alelnöki állást betölteni. A három hónap elteltével új alelnöknek Domán Sándor általános tiszteletben álló személyét, az aradi Kereskedők Testületének az elnökét ajánlja.

Domán Sándort a Kamara ezután közlel-

kiáltással megválasztja alelnökének.

Az új alelnököt elsőnek iltoi Adler Andor üdvözli, meleg szavakkal ismerteti munkásságát és kijelenti, hogy a mai kiüldelmes viszonyokban ilyen emberek kellenek, akiknek nemcsak munkabírásuk, de munkaakarásuk is van. Domán Sándort ezután sorban üdvözlik: Olariu Iustin ipartestületi elnök, Steigerwald Alajos, Engel Gyula a fűszerkiskereskedők nevében. Nicolescu Cristea üdvözölő szavaiban kijelenti, hogy Domán Sándor egyike azoknak, akire büszkeséggel tekinthetnek a kereskedők és akinek minden cselekedete a köz érdekeit szolgálja. Vlad Sándor elnök a tanács nevében üdvözli Domán Sándort, akit felszólít, hogy foglalja el jobbján a helyét.

Domán Sándor meglátott, megleghangu, mélyenszántó szavakkal köszöni meg az iránta megnyilvánult bizalmat és egyben programot adva, igéri, hogy teljes erejével, képességeivel igyekezni fog hivatását betölteni. Ezzel aztán lelkes hangulatban véget is ért a Kamara mai ülése.

Színház — Irodalom — Művészet

Légy jó mindhalálig

Móricz Zsigmond dramatisztált regényének bemutatója az aradi színpadon

Dramatisztált regénye a „Légy jó mindhalálig” és Móricz Zsigmond, mint ahogy már harmadik darabját ültette át regényből színpadra, hogy ott tovább folytassa harcát a drámai exponálással, amelyet az eredeti formában sem talált meg. Érdekes, ez a törekvés — szinte fanatikus akarata, különben sehogyan sem vágyhatná oly dacos hittel a színpadon kidomborítani a drámai kifejezést, amelyet már előre elsikkaszt az a körülmény, hogy a regény epikai bőbeszédűségét nem bírja el a színpad, nem tud tehát kicsapódni a dráma. Így a dramatisztált regény mint színpadi dráma, kénytelen híján maradni a technikai kompozíció következményeivel is.

Pedig Móricz Zsigmond valami szépet, művészt akart alkotni. Drámai hévvel, becsületes gondolkozással egy olyan kis gimnázista erkölcsi gondolatmenetét élénk vetíteni, aki megrázó egyoldalúsággal csak egyben hisz, a felnőttek eszményített jóságában, akikben a mikor csalódik, úgy érzi, hogy nem érdemes élni. Meg kell halni, ha az emberek rosszak, mert az édesanyja azt mondta, hogy: *légy jó mindhalálig*. És ő jó akar lenni, de a rosszak — nem engedik...

Valószínűtlenül rendkívül gyerek ez a Nyilas Misi, a debreceni kollegium IV. b) osztályának eminens növendéke, aki tizenégy esztendő korában már súlyos lelki problémákkal vívódik és erkölcsi nézetei magasztosan csodálatosak. És bár jólesően morálisak azok a dikciók, amelyeket a jóságba, a felnőttek jóságába vetett hitének rendithetetlen vakságával mond el, nem tudnak visszhangra lelteni a mai szurreális világban, inkább furcsa irrealitással szólnak.

És nem tud melegséggel szolgálni a színpadhoz szóló keret, a kollegium megkapó levegője s egy sereg olyan figura, mint jólelkű tanár, kemény szavú, de szivember igazgató, vásott, helyes diákgyerkócok, akikkel jólesik foglalkozni a közönségnek.

Az epizód szerepeken kívül van a darabnak egy pompásan konstruált alakja. Ez a Nyilas Misi, az érzékeny lelkű, naiv negyedikes, akinek sorsát az aradi előadásban Rajnay Sándorra bízták. Letagadhatatlan, hogy a fiatal színész megmintázásában lüktetett az ambíció, de ez nem bizonyult elégendőnek ahhoz, hogy kiélje ezt a finom színészi munkát igénylő alakot. És vannak Nyilas Misinek befelé fojtott szenvedései is, amelyeket Rajnay csak néha ismert fel. Evolúciós jelenetei viszont sikerültek.

Szabados Árpád rendezésében különben laza összetételű tolmácsot nyert a Móricz-darab. A nagy személyzetű próza-előadások általában is hiányosak. Csak Csóka József szeretetreméltó Valkay professzora, Jávora Alfréd nemes gondolkodású kollegium-igazgatója, Fratta Géza jóvágású ficsurja és Halmágyi Harry a latin-tudománnyal hadilábon álló kisdíákja a jobb ábrázolású figurák.

A kisszámú közönség nem nagy lelkesedéssel fogadta a premiért.

* Az aradi színház műsora, Péntek: Román előadás. Szombaton B bérletben: Lila test, sárga sapka, operettjüdoneg, Aradon először. Vasárnap délután 3 órákor bérletszünetben: Lila test, sárga sapka, rendes helyárakkal. 6 órákor: Légy jó mindhalálig, mérsékelt helyárakkal. Este 9 órákor C bérletben: Lila test, sárga sapka, rendes helyárakkal.

* „Légy jó mindhalálig” vasárnap d. u. másodsor. Móricz Zsigmond gyönyörű diákszindarabja vasárnap délután 6 órai kezdettel mérsékelt helyárak mellett másodsor kerül színre.

* Lila test, sárga sapka szombaton este először. A „Lila test, sárga sapka” Lya bárónő versenyistállója. A nemes paripáknak eme lakosztálya körül zajlik a romantikus szerelmi háromszög, amelynek a szép bárónőn kívül Zsuzsi, a szerény stációúcai házmester gyönyörű leánya és Kolonics urlovas a hősei. Zsuzsi a primadonna-szerep, amelyet Kornély Mária alakít, a szép bárónő szerepét Vincze Emmi játssza, míg a nőhódító urlovas szerepében Keleti Árpád bonviván lép fel. Pompás szerepeik vannak még a darabban Gömör Emmának, Fratta Gézának, Szendrey Misinek, Csóka Józsefnek, Felhő Ervinnak, a darab rendezőjének, Rajnay J. Sándornak és Csulina Sándornak.

Minden héten be kell jelenteni a munkásehbocsátásokat

Szigoru rendelet a munkaügyi minisztériumtól — A minisztérium ismerni akarja a munkanélküliség mérvét

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium körrendeletet adott ki, amelyben kötelezte a munkaadókat, hogy a munkásehbocsátásokat hetenként jelentésük be az illetékes munkaügyi felügyelőségeknek. A minisztérium rendeletében közli, hogy azon munkaadó-

Manoilescu miniszter harcot indít Vidrighin eltávolítására

A CFR. felügyelő bizottsága rehabilitálta a vasuti vezérigazgatót — A Vidrighin-ügy, amely hónapok óta folyik és most sincs vége — Mi van a CFR.-rel kötött szerződéssel?

Bucurestiből jelentik: Ma tárgyalta a CFR. felügyelő-bizottsága Stan Vidrighin vasuti vezérigazgató szerződésének ügyét. Mint ismeretes, Manoilescu volt közlekedésügyi miniszter a reszort éléről való távozása előtt két levelet intézett a felügyelő-bizottsághoz, kérve, vizsgálja meg a vezérigazgató szerződését. Manoilescu leszögezi, hogy a minisztertanács nem hagyta jóvá a Stan Vidrighinnel kötött szerződést, ezenkívül pedig a vezérigazgató nem mondott le a temesvári vízműveknél viselt állásáról, ezért a szerződés felbontásának.

kat, akik elmulasztják a bejelentést, 100 lejtől 50.000 lejig terjedhető büntetésben, azokat pedig, akik hamis adatokkal félrevezetik a munkaügyi felügyelőséget, 1000 lejtől 100.000 lejig terjedő büntetéssel sújtják. A minisztérium leszögezi rendeletében, hogy ismerni akarja az országban uralkodó munkanélküliség mérvét és ezért van szüksége a pontos adatokra.

lásáról, ezért a szerződés kártérítési kötelezettség nélkül nyomban felbontható.

A bizottság megállapította, hogy az akkori közlekedésügyi miniszter rávezette jóváhagyását a szerződés egyik sarkára és ezenkívül a felügyelő-bizottság is megerősítette a szerződést. A másik vádra vonatkozólag megállapította a bizottság, hogy a vezérigazgató elkészítette a szerződést, de 1929. decemberében lemondott a temesvári vízműveknél viselt állásáról. Ezért a bizottság megállapította, hogy nincs helye a szerződés felbontásának.

Eles ellentétek Aradváros vezetősége és a tisztviselői kar között

A város csak abban az esetben hajlandó

kifizetni a peresített tisztviselői pótlékot, ha a tisztviselők 4-5 milliót elengednek — A városi jogügyi és permanens bizottság foglalkozott az ügygel — A tisztviselők között nem egységes a vélemény — Lemondott Olariu István, a tisztviselők egyesületének elnöke

Aradváros vezetősége és a városi tisztviselők között már hónapok óta folyik a harc az ugynevezett különleges pótlék miatt, amelyet a tisztviselők 1921-től visszamenőleg követelnek a várostól. Mint ismeretes, körülbelül 14 millió lejről van szó és azok a tisztviselők, akik eddig beperelték a várost, a temesvári Táblánál meg is nyerték perüket. A városi tanács határozata folytán megindultak az egyezkedési tárgyalások a város és tisztviselői között. A tisztviselők nevében Petrutiu Áron ügyvéd egyezségi ajánlatot tett és felajánlotta a városnak, hogy elengedi az 1921 óta járó kamatokat, valamint a perköltségeket, ha a város viszont arra kötelezi magát, hogy 1931-ben kifizeti a tisztviselők követelésének felét és 1932-ben a másik felét. A város 1931 évi költségvetésébe be is vett ezen a címen hat és fél millió lejt, azonban a tételnél megjegyezte, hogy az csak abban az esetben fizetendő ki, ha a város végsőfokon elveszti a pert. Ezt a határozatot a tisztviselők megelégedtek.

Ma foglalkozott az ügygel a város jogügyi bizottsága Luta Cornel dr. polgármester elnöke alatt. A jogügyi bizottság határozatában megállapította, hogy a per kimenetele bizonytalan ugy a városra, mint a tisztviselőkre nézve, azonban megállapítható, hogy valószínűleg a tisztviselők igaza mellett szól. — Mindennek dacára a bizottság azt ajánlana a tisztviselői karnak, hogy egyezzen meg a várossal, de nem tekintheti elégnak, ha a tisztviselők elengedik a kamatokat és perköltségeket, ami 14 millió lejnél körülbelül 800.000 lejt tenne ki. Ezért ajánlja, hogy a tisztviselők tegyenek olyan egyezségi ajánlatot, amelyben nagyobb összeget engednek el követelésükből.

A jogügyi bizottság ülése után a város permanens bizottsága foglalkozott a kérdéssel. Itt az a vélemény alakult ki,

hogy a tisztviselőknek legalább 4-5 millió lejt kell elengedniük.

A permanens-bizottság elhatározta, hogy a

Olcsó utazás Budapestre jelentkezés nélkül. — Képviselet: (Dacia) Sándor Ferenc Menetjegyiroda.

Aradváros vezetősége és a városi jogügyi bizottság véleményét a városi tanács elé terjeszti annak november 5-iki ülésén és a tanácsra bizza a meghozandó döntést. Érdekes, hogy az ülés előtt a tisztviselők között nagy vita keletkezett a jogügyi-bizottság ajánlata ügyében és a vita eredményeképpen Olariu István városi vezértitkár, aki a tisztviselők egyesületének elnöke, lemondott elnöki tisztjéről, miután nem tudta egy véleményre hozni a tisztviselői kart. Ezt a lemondást a vezértitkár a permanens-bizottság ülésén nyíltan be is jelentette és közölte azt is, hogy a maga részéről nem hajlandó követeléséből engedni, hanem, ha nem kapja meg követelésének teljes összegét, úgy folytatja a pert. Városi körökben most nagy érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit, úgy a tanácsban, mint a tisztviselők körében. Bizonyos, hogy a tanácsban heves vita fog kifejlődni az ügyben, de az is valószínű, hogy a városi tisztviselők véleménye szintén megoszlik az egyezség ügyében, úgy, hogy ott is erős nézeteltérések várhatók.

Mary Nolan

az izgató szépség és

James Murray

az amerikaiak kedvence
játsszák a főszerepet a

Shanghai Lady

regényes kalandorképben,
amely ma indul a

CENTRAL-mozgóban

Exotikus felvételek és
eredeti keleti kísérezene

Gróf Bethlen magyar miniszterelnököt ünnepelték Ankarában

Diszes fogadóestély a Török Otthonban — Tendenciózus hírek az orosz—török—magyar összeműködésről — Gróf Bethlen István ma elutazott Ankarából.

Ankarából jelentik: Bethlen gróf látogatásával kapcsolatban bizonyos külföldi sajtóorgánumok azt a tendenciózus beállítást köztölték, hogy Bethlen gróf közvetítésével egy orosz—török—magyar összeműködésről lenne szó. Arról is beszéltek, hogy egy török—görög—magyar-blokk megalakulása sem kétséges. Beavatott helyen kijelentik, hogy Bethlen grófnak eszéágában sincs orosz orientációt keresni és csupán a Kelet és a távol Kelet piacát tanulmányozza. Hasonlóképpen nem igaz, hogy Bethlen gróf és Venizelos együtt jelentek volna meg Kemal pasánál.

A magyar miniszterelnök egyébként tegnap részt vett a Török Otthonban rendezett fogadóestélyen. Feltűnt a köztársasági elnök közvetlensége, amikor maga mutatta be a magyar miniszterelnöknek Fezdi basa vezérkari főnököt és még számos előkelőséget. Ezután karafogta gróf Bethlent és végigvezette az Otthon helyiségein, majd a büféhez értek, ahol poharát ürítette a magyar miniszterelnök egészségre. A fogadáson részt vett Venizelos görög miniszterelnök és Mihalakopoulos görög külügyminiszter, akik hosszas eszmecsere folytattak gróf Bethlennel.

Ma délelőtt T. A. László ankarai magyar követ ebédet adott a török kormány tisztelőire, amelyen megjelentek a kormány összes miniszterei. Bethlen István miniszterelnök itt ismét hangsúlyozta a török—magyar politikai és gazdasági kapcsolat jelentőségét. A miniszterelnök ma este hagyta el Ankarát, vonaton Karakulbe ment, majd innen autón Brüsszelt át Mudániába megy, ahonnan hajón utazik tovább Stambulba. Bethlen elutazásakor az állomáson fogadta a katonai diszszázad tisztelgését.

HORNIMAN'S TEA

Az állam vásárolja meg a gabonát a termelőktől

A kormány gazdasági miniszterei a boletta-rendszer bevezetése mellett döntöttek — Hogyan akadályozzák meg a gabona áresésének súlyos következményeit — Pénzüntézet a mezőgazdasági adósságok konvertálására 600 millió alaptőkével — Elfogadták Madgearu miniszter javaslatát

Bucurestiből jelentik: Tegnap délután nagyfontosságú értekezlet folyt le a miniszterelnökségen Mironescu miniszterelnök elnöklésével. Az értekezleten résztvettek a kormány gazdasági miniszterei, Madgearu földművelésügyi, Popoviciu pénzügyi és Manoilescu ipari és kereskedelmi miniszter. A tanácskozások tárgya a mezőgazdasági adósságok konvertálása és a gabona áresésének megszüntetése volt. A mezőgazdasági adósságok konvertálása ügyében a kormány elhatározta, hogy rövid időn belül felállítja ezt a célt szolgáló állami pénzüntézetet. Madgearu földművelésügyi miniszter festette le azután a gabona áresése miatt előállott kritikus helyzet képét. Madgearu előadásában kifejtette, hogy Románia mezőgazdasági állam, ahol a gabonakrizis egyértelmű az általános gazdasági válsággal és ha a kormány sürgősen nem lép közbe,

a gabona áresésének súlyos társadalmi és gazdasági következményei lesznek.

A gazda a napi áron felül boletta-jegyet kap,

amelyet készpénzért beválthat a gabona értékesítése után az állampénztárnál. Megállapítja a földművelésügyi miniszter, hogy ez az intézkedés a fogyasztókat fogja sújtani, de hivatkozik arra, hogy a földművestársadalom a háború alatt a rekvirálások és más vekzaturák miatt sokkal többet szenvedett, mint a városi lakosság. Ezért a városi lakosságnak belátással kell lennie és meg kell hozni ezt az áldozatot a földművesosztály talpraállítása céljából.

A kormány gazdasági bizottsága elvbent elfogadta Madgearu földművelésügyi miniszter előterjesztését, amelyet még tanulmány tárgyává tesz. A mezőgazdasági adósságok konvertálására nézve a gazdasági bizottság a következőket határozta el:

Az alapítandó pénzüntézet alaptőkéje 800 millió lesz.

amelyből az állam 300 milliót, a beltöldi nagybankok 500 milliót jegyeznek. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot a november 15-én összeülő parlament elé fogják terjeszteni.

Magyar és bajor szépművészeti célokra hagyta Nemes Marcell hatalmas vagyonát

Nemesi műtörténészek segítségével végzik a hagyaték értékelését — A vagyon felbecsülése egyelőre lehetetlen — Pénteken temetik a világhírű műgyűjtőt

Münchenből jelentik: Nemes Marcell, az elhunyt világhírű magyar műgyűjtő végrendeletét ma délelőtt bontották fel Münchenben. Sajátkezüleg ez év május 5-én írt végakarataiban Nemes Marcell úgy intézkedik, hogy műtárgyait értékesítsék és vagyonát úgy osszák föl, hogy azt egyrészt a magyar művészeti, másrészt müncheni művészeti célokra fordítsák. A fennmaradt összeg pedig kizárólag magyar kulturális ügyek támogatására szolgáljon és alapítványként kezeljék. Nemes Marcell nem feledkezett meg rokonairól sem, akiknek szintén tekintélyes összeget hagyományozott. A végrendelet felbontása és kihirdetése

az elhunyt müncheni palotájában történt. Jelen volt Velits magyar főkonzul, aki telefonon értesítette a végrendeletről Bárczy István miniszterelnökségi államtitkárt. A végrendeletkezés értelmében hatalmas gyűjteményét és műkincseit elárverezik és azután a befolyó pénzt magyar és bajor művészeti, irodalmi és kulturális célokra költik. Hagyatékát felbecsülni egyelőre lehetetlen. Őt szakember végzi majd a hagyaték felbecsülését. Közöttük két magyar szerepel. A felbecsülésnél két német és két bajor műtörténész segítkezik. Nemes Marcell temetése pénteken lesz a Szépművészeti Múzeum előcsarnokából.

Nagyarányu katonai összeesküvést lepleztek le Athénben

Pangalos tábornok volt a vezető — Eddig 20 tisztet tartóztattak le — Polgári egyének is résztvettek az összeesküvésben — A görög kormány tussolni akar

Athén. A Hestia című kormánylap, de más lapok is nagy tudósításokban számolnak be arról, hogy az athéni rendőrség, Pangalos tábornok irányításában nagyszabású katonai összeesküvést leplezett le. A múlt éjjel Sfikas volt postaigazgató lakásán mintegy 150 főnyi tiszt és polgári egyén gyűlt össze.

A rendőrség azonban tudomást szerzett a titkos összejövetelekről és katonasággal vétette körül a postaigazgató házát. De véletlenül egy katonai fegyvere elsült, amiye az összeesküvők észrevették, hogy kelepcebén vannak. Jórészüknök sikerült elmenekülniök és a rendőrségnek csak 20 tisztet és 10 polgári egyént sikerült letartóztatnia. A letartóztatottak ellen hazaárulás miatt indul

meg az eljárás. Hírek szerint Pangalost szintén le fogják tartóztatni.

A görög kormány a leplezett összeesküvést jelentéktelennek akarja feltüntetni és csupán két alsóbbrendű tiszt őrizetbevételét ismeri el. A hadügyminiszterium kommunikét küldött a sajtóhoz és ebben megállapítja, hogy a kormány az utóbbi időben figyelemmel kísérte néhány tiszt szervezkedését, anélkül azonban, hogy nyugtalanságtöltötte volna el és csupán az agitátorok letartóztatására szorítkozott.

*Kifizettem a házbérem nehezen,
Negyven lejem azért maradt még nekem,
Elviszem a Löbl kölcsönkönyvtárba,
Bizony Isten nem fizetem hiába.*

Parkettasuroást, poloskairást gyorsan és pontosan végez **LOVAS** volt Illés-u. 111.

Dr. Nedelcu városi ügyész pervesztes lett Araddal szemben

A városi tisztviselők nem léphetnek elő — A temesvári tábla érdekes döntése

Érdekes döntést hozott a temesvári Tábla közigazgatási bírósága dr. Nedelcu Miklós városi ügyész peres ügyében. Dr. Nedelcu ugyanis beperelte a várost előléptetésének elismeréséért, amit az megtagadott. A tábla elutasította dr. Nedelcu Miklós keresetét azzal az indoklással, hogy az új közigazgatási törvény értelmében városi tisztviselők egyáltalán nem léphetnek elő, amíg a fizetéseknek az egész országban való egységesítéséről szóló törvény életbe nem lép. Érdekes, hogy a Tábla határozata mintegy azon Semmitőszéki határozaton alapult, amelyet a miniszterium jogi képviselője a Tábla előtt mondott és amellyel a Semmitőszék visszautasította Petrutiu Áron volt megyei főjegyző, jelenlegi ügyvédnek a megyé ellen indított hasonló jellegű keresetét.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Premier. SHANGHAI LADY. Hangozófilm, regényes kalandorkép. Főszerepekben: Mary Nolan és James Murray. Az előadások megkezdésekor az ajtók lezártnak.

SELECT: Premier. HAJADON ANYÁK. Dráma. Főszerepekben: Helga Thomas, Lydia Petechina és Werner Fütterer.

ELITE: Ma utoljára. SZÖKIK A VÖM (Hajrá utána) Elsőrangú vígjáték. Rendezte: Richard Eichberg. Főszerepekben: Dina Graila, Harry Halm és Szöke Szakáll.

GRADISTE: Utoljára 7 és 9 órákor. A HAJÓTÖRÖTT. Nagyhatalú dráma. Főszerepekben: Claire Windsor, Grace Goodall és John Bowers.

H I R E K

Az angol konzervatív párt drámai ülése

Bizalmatlansági indítvány Baldwin ellen — Nagy szótöbbséggel elvetették az indítványt

Londonból jelentik: A konzervatív pártnak ma drámai ülése volt, amelyen 700 képviselő, főrend és képviselőjelölt vett részt. Az ülésen felvetették Baldwin személyével szemben a bizalmi kérdést. Az elnöklést előbb Baldwin vette át, akit lelkesen megénekeltek. Baldwin néhány szóval védelmezte vámpolitikáját, majd kijelentette, hogy ha a párt úgy kívánja, átadja helyét az új vezérnek és visszavonul a politikától. Ezután elhagyta a termet és az elnöklést lord Salisbury vette át. Beaverbrook lord hangos püsszegés közben terjesztette elő Baldwin iránti bizalmatlansági indítványt. Az indítványt szavazásra bocsájtották és 460 szavazattal 116 ellenében elvetették. Baldwin hívei a parlament délutáni ülésén lelkesen ünnepelelték.

— A reformáció emléknapja. Október 31-én ünnepli meg a protestáns világ a reformáció megalapításának emlékét. Ezen a napon szegezte ki ugyanis Luther Márton 1517-ben híres 95 tételét a wittenbergi székesegyház ajtádjára. Ez a tény indította meg a hitújítást, amely megalkotta az anyanyelven imádkozó egyházakat. A protestáns egyház ezen a napon emékszik meg a nagy reformátorról és délelőtt úgy a református, mint az evangélikus templomban istentisztelet keretében ünnepli meg az aradi protestáns hívők a hitújítás emlékét.

— Letartóztatták egy kolozsvári újságíró. Kolozsvárról jelentik: Ma délelőtt a kolozsvári rendőrség egyik közege megjelent a Munkás-újság szerkesztőségében és a lap egyik munkatársát, Gradinar Aurel újságíró előállította az ügyészséghez, ahol azonnal letartóztatták és anélkül, hogy a letartóztatás okát közölték volna, nyomban egy cellába zárták. Kollegái érdeklődésére kidurrult, hogy Gradinart, aki hónapokkal ezelőtt néhány cikket írt. Andrei Augustin kolozsvári törvényszéki elnök ellen, a bíróság a sajtóper folyamán 10 napi elzárásra ítélte, amit a Tábla 8 napra szállított le. A legfelsőbb semmitőszék most hagyta helyben a Tábla ítéletét, amelyet ilyen furcsa és erőszakos módon hajtottak végre anélkül, hogy a semmitőszék ítéletét Gradinar Aurel előtt felolvasták volna.

— Aradváros anyakönyvi hivatala ma állította össze a szeptember havi anyakönyvi statisztikát. Eszerint szeptember hónapban 48 fiú és 51 leánygyermek született, míg 49 férfi és 36 nő halt meg. A hónap folyamán 54 házasságot kötöttek és tíz válást jegyeztek be.

„RENAISSANCE“ divatruház új helyisége
Bulev. Regina Maria, Fő tér, Bloch mellett.

— Fontos ügyet tárgyalnak Aradváros tanácsülésén. Ma ülést tartott Aradváros permanens-bizottsága Lulai Kornél dr. polgármester elnökletével. A bizottság megállapította a november ötödiki tanácsülés programját, amelyen több fontosabb pont szerepel: a városi tisztviselők ügye, amelyről lapunk más helyén számolunk be. Ezenkívül kimondják a tanácsülésen, hogy a gabonának nagybani árusítása csak a tüzelárlaktanya mellett levő vásártéren, az ugynevezett oboron történhetik meg. Különböző póthitelek nyitása, iskolabizottsági kinevezések, kisebb kisajátítások kerülnek még tárgyalásra. A tanácsülésen bejelentik azt is, hogy a temesvári revíziós bizottság leszállította Lulai Kornél dr. polgármester fizetését, azáltal, hogy a tanács által megszavazott havi 15.000 lej reprezentációs költséget 9000 lejre csökkentette. Sor kerül arra is, hogy a tanács hatáskörének egy tekintélyes részét a permanens-bizottságra ruházza át. Az aradi vásárosok kérésére kimondja a tanács, hogy az országos vásárosok ezentúl nem pénteken, hanem szombaton kezdődnek. Ezzel szemben a vásár idején csütörtökön is lesz hetipiac.

Megszűnt minden kulturkapcsolat Németország és Csehország között

A német művészek lemondták prágai szereplésüket — A prágai németellenes tüntetés következménye — A sportbírá, is retorzióhoz folyamodtak — Curtius külügyminiszter nagy beszéde

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés külügyi bizottságának ülésén Gradnauer képviselő kérdést intézett Curtius külügyminiszterhez a legutóbbi németellenes prágai eseményekkel kapcsolatban. Curtius válaszában kifejtette, hogy a prágai események joggal izgatták föl a német népet. Curtius elmondta, hogy az események hallatára Genfben nyomban kérdést intézett Benes cseh külügyminiszterhez, aki minden feltétel nélkül elítélte az eseményeket, sajnos azonban ezt nem követte az események megmászása és a német filmvállalatok műveinek bojkottálása folyik. Az események logikus következménye volt, hogy Németország művész és sportkörében a re-

torzióhoz folyamodtak, amikor a német művészek lemondták prágai szereplésüket és a német sportegyesületek nem voltak hajlandók prágai sporteseményeknél résztvenni. A német kultúra méltóságán aluli dolog volna a kulturkapcsolatot fenntartani olyan állammal, amely eltűri a német művészet bántalmazását és ahol egy német kulturvállalat vagyont, a prágai német színház vagyont megrongálták. Mindez olyan terrorisztikus eszközzel történt, amelyet a cseh sajtó nagyrésze és a prágai városi tanács helyeselt. Németország a szomszéd államokkal kívánatos kulturkapcsolatot fenn akarja tartani, de megköveteli a másik oldalról is ezt a törekvést és azt, hogy szándékait ne ismerjék félre.

A közoktatásügyi miniszter megszünteti a tanári kart rendelkezési állományba helyezik — Nagy a lippai leánygimnáziumot változások az erdélyi középiskolákban

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium most kiadott rendelete értelmében november elsején nagy átalakulások lesznek az erdélyi középiskolákban. Gimnáziummá alakulnak át a következő erdélyi középiskolák: a zilahi fiú-liceum, a dési leány-liceum, a dévai és segesvári leány-liceumok. A szatmári

és zilahi tanítóképző egy intézetté olvad össze, amelynek székhelye Nagykárolyban lesz. A közoktatásügyi miniszter november elsejével megszünteti a lippai leány-gimnáziumot, amelynek tanárai rendelkezési állományba kerülnek. A rendelet mintegy harminc tanintézetet érint.

— Egy katonai állatorvos tragédiája. Bucurestiből jelentik: Gasoi Pavel marosvásárhelyi katonai állatorvos Bucurestibe indult, hogy az ottani katonai kórházban megvizsgálta magát. Utközben Gasoi felrántotta a kupé ajtáját és kiugrott a robogó vonatból, olyan szerencsétlenül, hogy egy szembejövő vonat halálragázta. Azt hiszik, hogy az állatorvos gyógyithatatlan betegsége miatt követte el tettet.

Alkalmi vételi!
Nagy tétel gyári vászon **maradék** érkezik
STRASSER divatruházába.
CONSUM r. t. könyvecskével 6¹/₂ havi részletre.

— Meghalt Déri Jakab karánsebesi ügyvéd. Temesvárról jelentik: Déri Jakab dr. karánsebesi ügyvéd az elmúlt hét elején egyik itteni szállodában megmérgezte magát. A szerencsétlen ügyvédet súlyos állapotban szállították be a kórházba, ahol tegnap meghalt. Temetése ma. pénteken délután 5 órakor lesz az izraelita temető halottas házából.

— Esterházy Károly gróf, egrí püspök, mikor egy ízben vendégül látta II. József császárt, igaz magyar vendégszeretettel fogadta, nola a kalapos királyért nem rajongott valami tulságosan. Különösen az étkezéskor fejtett ki olyan káprázatos pompát, hogy a császár gunyosan jegyezte meg:

— Nagyszerű volt az ebéd, de ez a fényezés mégseim illik az apostolok szerény utódjához!

Másnap, mikor ebédre harangoztak, a püspök egy igen gyéren megvilágított kamrába vezette felséges vendégét, ahol fatányérokkal s faevőeszközökkel terített asztalon igen szerény ebéddel kínálta meg. A császár nem bírván meglepetését palástolni, kérdőleg nézett a püspökre, mire Esterházy így szólt:

— Felséges uram, tegnap Esterházy Károly gróf vendége volt: ma csak az egrí püspöké.

— Katasztrófális árvíz Felsősziléziában. Berlinből jelentik: A felsősziléziai árvíz elhatalmasodott. Ratibor városát a víz körülvette és a város úgy néz ki, mint a tengerből kiemelkedő sziget. Az árvíz sok helyen a fákat is ellepi és az őszi vetésekben óriási kárt okozott. A cukorgyár beszüntette működését, mert a víz a gépházig ért. Kraizenort és Raschau községekben az árvíznek két halottja van. A Klodnitz folyó kiáradt és elárasztotta Gleiwitz.

Pénzhamisító bandát lepleztek le Kovaszinon

A banda tagjai husz lejes ércpénzket gyártottak

Az utóbbi időkben egyre jobban terjednek el Romániában a pénzhamisító bandák, melyek különösen a parasztság körében dolgoznak erősen. Tegnap jelentette a covasinti csendőrség, hogy egy három tagú pénzhamisító bandát sikerült lelepleznie, mely 20 lejes ércpénzket gyártott. A banda tagjai névszerint Donciu Carpaci, Grigorie Carpaci és Borner Ioan covasinti lakosok. A pénzverde Borner házában volt felállítva. A csendőrség a házkutatás alkalmával a gépet megtalálta és lefoglalta. Pénzt azonban nem találtak. A két Carpaci testvért a csendőrség őrizetbe vette. Borner azonban nyomtalanul eltűnt. A csendőrség a legszélesebb körű nyomozást vezette be Borner kézrekerítésére. A nyomozást a gyoroki és világosi csendőrpáncsnokok maguk vették a kezükbe.

— Férjes asszony huszártiszttel sétált — válóok. Budapestről jelentik: A kuria Westmayer-tanácsa érdekes válsági ügyben hozott ítéletet. Kimondta a válást egy olyan ügyben, ahol az ok az volt, hogy az asszony egy huszártiszttel cukrászdában volt. Az asszony nem tagadta a vádat s erre a Kuria az asszony hibájából kimondta a válást. Az indoklás szerint férjes asszony nem kísértelheti magát huszártiszttel, nem járhat cukrászdába vele és nem fogadhat el tőle cukrot. Aki ezt teszi, házastársi kötelessége ellen súlyosan vét és a házasság felbontására szolgáltat okot.

— Rejtélyes merénylet Párisban. Párisból jelentik: Egy sartrouillei villában ma átlőtt fejfel találtak Carti olaszországi emigránst, akit fascista-ellenes magatartásáról ismernek. Carti nem halt meg és a rendőrség ki is hallgatta, azonban merényletjének kiletére vonatkozólag nem akart nyilatkozni. A rendőrség azonban kinyomozta a tetteseket Cometti és Cavalino olasz emigránsok személyében, akik szintén a fascista-ellenes szervezetnek tagjai. Az a föltevés, hogy Carti valójában nem is antifascista volt és kettős szerepet játszott a szervezetben. Erre rájöttek társai és végezni akartak vele. A merénylet színhelyén egybéként a villában titkos rádió adó- és vevő-állomást, valamint kommunista propaganda-iratokat találtak.

FILM KÖZLÖNY

A shangai-i lady

Hangosfilm-bemutató a Central-mozgóban

Érdekfeszítő, izgalmas és mindvégig lebilincselő filmdráma. A távol keleten játszódik le a cselekmény, melynek háttéréül ropogó fegyverek, véres harcok: a kínai lázadás szolgál. Menekülés a felkelő csapatok elől... Az egyetlen biztos helynek Shanghai látszik a fehér emberek számára. Ebben a forrongó városban találkozik két ember: mindkettő típusa a keletre vetődött fehér emberek, akit az élet elgáncsol s keleten reméli boldogulást. Kínai vérbosszu, sötét intrikák és üldözések közepette találják egymásra a szökött fegyenc és a teaházból kidobott fehérnő és együtt lépnek, közös akaratú a rendes, békés jövő felé vezető ösvényre. Egymást váltják fel a mozgalmas jelenetek. A teaházak életét, a menekülő sorát, a felkelő csapatok előrenyomulását egyforma érdeklődéssel kísérik. A helyszíni felvételek és magyszerű beállítások teljesen élethű képet adnak élénk a shanghai felkelésekről.

Mary Nolan játsza a teaházból kikerült „Fehér müzmé” szerepét. Mary Nolan régi ismerősünk: Imogene Robertson néven játszott Európában évek előtt s mikor kiment Amerikába, felvette a Mary Nolan nevet. Neve csakhamar közismert lett — megnyerte Amerika szépségkirálynője címet. Ez a fiatal svéd filmszínésznő ma legérősebb riválisa Greta Garbo-nak, James Murray a szökött fegyenc szerepében a töle megszokott egyszerű, csendes és kifejező játékával méltó pártnerre Mary Nolanak. Legtöbb a Viharexpressz című Chaney-filmben láttuk s ez az alakítása újabb bizonyítékot nyújt a fiatal színész tehetségéről. Meg kell említenünk a panorámaszerű hangos kísérőműsort, mely kedves, dekoratív jeleneteivel, groteszk táncaival kellemes hatást kelt.

— **Rokkant-gyűlés.** Meghívjuk Arad és Aradmegye hadirokkantait, hadiözvegyeit és hadiárvaikat a november 2-án, vasárnap a nyári színházban tartandó nagygyűlésünkre. Tekintve, hogy az országos központ elnöke a gyűlésen részt vesz és több fontos dologról fog tájékoztatni, így felkérjük a bajtársakat, hogy mentől számosabban jelenjenek meg. Bajtársi üdvözléssel: Az egybehívók. — **Felhívás.** Tisztelettel felhívjuk az összes katonai nyugdíjasokat, tiszteket, altiszteket és legénységi állományból származó hadirokkantakat, özvegyeket s árvákat, a VII. kerületi igazgatóság területén (Temes-, Torontál-, Krassószőrény-, Arad- és Biharmegye), akiknek nyugdíjigényei eddig egyáltalában nem, vagy csak elégtelenül nyertek kielégítést, hogy saját érdekükben a folyó évi november hó 2-án, délelőtt 9 órakor Temesvár város tanácstermében megtartandó értekezleten teljes számban megjelenjenek. Az előkészítő bizottság.

— **Megverte apját.** Fluorás Péter 60 éves Sírjai (világosi) jobbmodu gazdálkodó ma délelőtt szóváltásba került fiával. A szóváltás egyre hevesebbé vált és a fiu egy kemény tárggyal apja felé sújtott, kinek balkarja az erős ütés következtében eltört. Az öreg Fluorást sérüléseivel beszélgetítették az aradi kórházba.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Egyesületének hivatalos közleménye.** Értesítjük az összes nyugdíjasokat, hogy közbenjárásunkra a november havi nyugdíjak a CFR központi pénztáránál a következő sorrendben lesznek kifizetve: November 3-án, hétfőn és 4-én, kedden a volt ACSEV-nyugdíjasok, november 5-én, szerdán és 6-án, csütörtökön a CFR, valamint a volt MÁV-nyugdíjasok. Felkérjük összes tagjainkat, hogy a hátralékos tagdíjakat a portás-szobában jelenlevő pénztárnoknál, vagy az egyesületi irodában befizetni szíveskedjenek. A nagybányai fiókegyesületünk tagjait pedig értesítjük, hogy hátralékos (október havi) nyugdíjuk folyósítását ismételtén megsürgöttük. Az elnökség.

LEGUJABB.

A bolgár királyi pár portraszállt Bulgáriában és folytatta utját Szófiá felé, ahová pénteken reggel érkezik meg

Burgasból jelentik: A „Ferdinand Car” gőzös, amely Boris bolgár királyt és hitvesét, Giovanna olasz királyi hercegnőt szállította, ma megérkezett Burgasba. A hír tekintettel arra, hogy a gőzös az Aegaei tengeren dult vihar miatt kénytelen volt utját megszakítani nagy megnyugvást keltett. A hajónalighogy horgonyt vetett. Cyrill bolgár herceg és Eudoxia hercegnő, Hilarion, burgasi püspök, a bolgár vasut- és közlekedésiügyi miniszter jelentek meg, hogy üdvözöik az uralkodó-párt.

Később megérkezett a polgármester is, aki a város nevében üdvözölte a magas vendégeket és kenyeret, meg sőt nyújtott át nekik. Ezután az uralkodó-pár a bolgár és olasz zászlókkal díszített városon át, a pályaudvarra ment, ahol felszálltak az udvari különvonatra, amely holnap, pénteken reggel érkezik meg Szófiába. A bolgár főváros óriási izgalommal várja királyának és új hitvesének megérkezését. Tegnap este a fővárost pompásan kivilágították és az utcák zászlódiszbe öltöztek.

Bányakatasztrófa Franciaországban

Eddig öt halottat találtak — Kéngázómlés okozta a szerencsétlenséget

Párisból jelentik: A fortepallei szénbányában ma robbanás történt, amely eddig öt emberáldozatot követelt. Közülük három olasz, egy belga és egy lengyel nemzetiségű. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenséget nem

bányalégrobbanás okozta, hanem kéngázómlés. A holttesteken égési sebeket nem találtak. A mentési munkálatokat végzők közül kettő csaknem életét vesztette.

Sikkasztással vádolt községi bíró az aradi törvényszék előtt

Sikkasztással vádolva állott ma az aradi törvényszék előtt Kozsnicz János varjasi bíró. A vádirat szerint Kozsnicz 1926 márciusától 1927 februáriáig a kényszerbérletben lévő földek után szedett árendát nem számolta el és azt magának megtartva, mintegy 10.000 lejt sikkasztott el. A vádlott azzal védekezett, hogy a pénzzel elszámolt Gulácsy Márton községi delegátusnak, aki azonban jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik. A védő haladékat kért, hogy megtudhassa Gulácsy címét és ezért a bíróság az érdekesnek ígérkező tárgyalást elhalasztotta.

A rendőrség megakadályozza a budapesti éhségfelvonulást

Több letartóztatás történt a magyar fővárosban — Egy olajgyári tisztviselő volt a november elsejére tervezett kommunista zavargások előkészítője — Miskolcon és Győrött kommunista szervezkedést lepleztek le

Budapestről jelentik: A főkapitányság megállapította, hogy a november elsejei kommunista zavargások előkészítését a letartóztatott Földes Pál igazgató utódja, Róna Ferenc olajgyári tisztviselő vezette, aki Földes letartóztatásával a földalatti mozgalmu magyar kommunista párt élére került. Letartóztatták Róna feleségét is. A rendőrség megtalálta két magánlakásban a kommunisták nyomdáját. A leleplezett kommunista szervezkedésnek az volt a célja, hogy november elsején zavargásokat keltsenek. Ezt a mozgalmat a berlini kommunista központ látta el pénzzel. A kommunisták nemcsak Budapesten, hanem nagyobb vidéki városokban is éhségfelvonulásokat akartak rendezni és ennek során zavargásokat provokálni. Budapesten eddig 6 letartóztatás és 60 előállítás történt. A budapesti és a környéki hatóságok szombatra nagyobb számú rendőreszerveket helyeznek készenlétebe, hogy a legkisebb zavargásoknak is elejét vegyék.

A budapesti rendőrség egyébként ma este hivatalos kommunikét adott le a letartóztatásokról és az őrizetbevételekről. Egyben az organizáció vezető-személyeinek névsorát is közölték. A kommuniké a következőképpen hangzik:

„A budapesti politikai rendőrség a megindított nyomozás alapján a november elsejére jelzett kommunista tüntetéssel kapcsolatosan 66 letartóztatást és őrizetbevételt eszközölt. Így letartóztatásban vannak: Róna Ferenc, Glésinger, Adolf és felesége, Kovács Mór, Fu-

szenekker Ferenc, Gyuranovszky Gyula, Kovács Miklós, Melichár István, Szemző István, Kiss János, Béli Mihály, Rostás István, Gyulai Albert, Harrer Pál, Kurtics György, özvegy Bárczy Istvánné, Bach Ferenc, és György Mihály.

Gyulai Albert Batthyány-ucca 13. szám alatt levő lakásán titkos kommunista nyomdát találtak, ahol 30.000 röpiratot foglaltak le, amelyet november elsején szándékoztak a tervezett tüntetések alkalmával szétosztani. Lefoglaltak ezenkívül egy sokszorosító gépet is, valamint nagymennyiségű papírkészletet is.

A rendőrség György Mihály lakásán, a Berzsényi-ucca 4. szám alatt, a földszinten is felfedezett egy kommunista nyomdát, hol szintén terjesztésre váró röpcédulákat találtak, továbbá egy sokszorosító gépet, a hozzávaló segédesszközökkel. Őrizetbevettek ezeken kívül még 46 olyan agitátort, akik a november elsejei tüntetésen vezető szerepet vittek volna. Ezek a preventív intézkedések biztosítékát kívánják szolgálni annak, hogy a kérdéses napon teljes nyugalom lesz Budapesten. Amennyiben azonban kísérlet történne a rendbontásra, a rendőrség mindent el fog követni a rend fenntartására.”

A budapesti leleplezéssel párhuzamosan Miskolcon is kommunista szervezetet fedeztek fel a rendőrség. Tegnap este 18 házkutatást fogantatosítottak a nyomozó hatóságok és 18 előállítás is történt. Győrött szintén kommunista-mozgalmat lepleztek le és itt ötven embert tartóztattak le.

Hirdetőkink figyelmébe!

Mindszentek ünnepe miatt vasárnap nem jelennek meg a lapok.

Adja fel tehát hirdetését

a szombati ünnepi számba,

mely 3 napig tart az olvasó kezében!

Rendes vasárnapi díjazás

Nagyon megbánja, ki vételkényszer nélkül nem keresi fel

27 lej flapell 70 cm.
35 lej ingafür

Erdély legolcsóbb divatnagyrúháza és posztóraktára!
95 lej mintás bársony
110 lej kalapbársony minden szín

270 lej Crep de chine sít.

„RECORD“ őszi vásárát!

Sir. Eminescu 15. (Deák F.-u.): Legolcsóbb CREDIT-tag!
Egy férfi öltöny hozzávalóval ... 995.— Lej!
Stágerünk: Egy női kabát hozzávalóval 995.— Lej!

Egy különc milliomosnó tragédiája

Részese akart lenni egy vasuti szerencsétlenségnek — Egy összeütközésnél szénné égett

Betty Clark-nek, egy gazdag amerikai nőnek nem volt más vágya, minthogy egy vasuti szerencsétlenséget éljen meg. Megfogadta, hogy addig utazik, amíg egyszer mégis csak részese lesz egy katasztrófiának. Egyik országból a másikba, egyik világrészről a másikba, egyik vonatról a másikra szállott, az év javarészét vasuton töltötte, fényképezőgépét állandóan kéznél tartotta, abban a reményben, hogy a katasztrófáról, amely előbb-utóbb bekövetkezik, sikerül esetleg pillanatképet is készítenie. Négy évig nem tudta elérni célját. Hiába utazott a legkritikusabbnak, legveszélyesebbnek tartott vasutvonalakon, a katasztrófia mégsem akart bekövetkezni. Már-már szinte lemondott erről a hóbortról, amikor végre mégis teljesíthetett kívánsága. Délafrikában utazgatott és Johannesburg mellett vonatja egy szembajövő vonattal összeütközött. A katasztrófiának sok áldozata volt. A halottak között amikor nagynehezen eltakarították a két összeütközött vonat romját és megkezdték a sebességet és a rémesen megcsontított hullák agnoszkálását, ennél e megrendítő munkánál megtalálták Betty Clark asszonyt is. A fényképezőgép akkor is ott lógott a nyakán. Erről ismerték fel, mert egyébként szénnéégett. Kívánsága tehát teljesedett; részese lett egy vasuti szerencsétlenségnek.

KRAYER cipőpaszta

A tábla állásába helyezett egy fegyelmi uton elbocsátott aradmegyei jegyzőt

A hamis bizonyítványok kiállításával megvádolt jegyző meglebbezte a fegyelmi tanács döntését

Rendkívüli érdekes döntést hozott a temesvári Tábla közigazgatási bírósága egy állásából elbocsátott aradmegyei jegyző ügyében. Annak idején nagy port vert fel Wéber Ferenc, az aradmegyei Dud községben működő jegyző ügye. A jegyzőt azzal vádolták, hogy Török dudi földbirtokos számára hamis községi bizonyítványokat állított ki és a vád nyomán le is tartóztatták. — Többhetes vizsgálati fogság után tárgyalásra került az ügy az aradi törvényszék előtt. A törvényszék felmentette, azonban az ügyész felebezése folytán az ügy a Tábla elé került, amely megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és hat havi börtönre ítélte a jegyzőt. Most a védelem felbevezte meg az ítéletet és végső fokon a Legfelső Semmitűzőségi bíróság elé került az ügy. Időközben Wéber ügye amnesztia alá esett, úgy, hogy a semmitűzőségi tárgyalás teljesen el is maradt.

A bünvádi eljárástól függetlenül fegyelmi eljárás is indult a jegyző ellen, akít a megye vezetősége a fegyelmi tanács határozata alapján elbocsátott állásából. A jegyző a temesvári Tábla köz-

Szép lélek szép testben

Ezt az antik ideált megvalósítja a TELEFUNKEN hangszóró, az

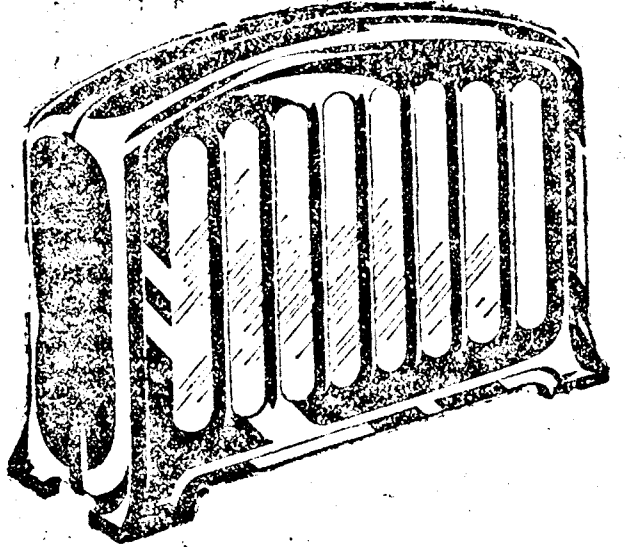

ARCOPHON

A lelke az ivmembran, melynek a légző felülete minden hangot élethűen és tökéletesen visszaad. A külseje a mai idót kultivált izlésének felel meg, de egyúttal magába foglalja a régi stílus jellegzetességét.

ARCOPHON 4 az olcsó hangszóró
ARCOPHON 3 a standard hangszóró
ARCOPHON 5 a luxus hangszóró

Kérjen kötelezettségnélkül bemutatást a rádióüzletben

TELEFUNKEN

A legrégibb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

KRAYER cipőpaszta

A Nasici genfi közgyűlése

Romániában és Jugoszláviában új fűrészeket állítottak fel — Az elmúlt üzletévben emelkedett a vállalat forgalma

Kedden tartotta évi rendes közgyűlést az Union Nasic Genfben, amely iránt a részvényesek körében igen nagy érdeklődés mutatkozott. Ez kiderül abból is, hogy a két közgyűlésre 158.000 darab részvényt tettek le, többet, mint amennyit a tavalyi közgyűlésre deponáltak.

A közgyűlésen, amelyen dr. Hirsch Albert elnökölt, előterjesztették azt az üzleti beszámó-

lót, amelyben Rosenberg Hermann ügyvezető-elnök ismerteti az elmúlt üzletév eseményeit. Ez a jelentés megállapítja, hogy azok a reménységek, amelyeket a békeszerződések anyagi konzekvenciáinak lebonyolításához, a kamatviszonyok javulásához fűztek, nem váltak be, mert a nyersanyagárak estek, viszont csökkent a fogyasztás is és egyedül a munkanélküliség emelkedett. A fa-szakma szempontjából igen nagy jelentőségű, hogy *jóformán minden országban hanyatlott az építkezési tevékenység.* A Nasici ezzel szemben úgy védekezett, hogy minden vállalata fokozta termelését s az *elmúlt üzletévben a Nasici forgalma nagyobb, mint megelőzően volt.*

Megállapítja még a jelentés, hogy igazolódott a Nasici politikája, amikor a magas gömbfórák és tőrák miatt redukálta erdő- és nyersanyagvásárlásait. A vállalat üzemei különben teljes erővel dolgoztak és

szükségessé vált Jugoszláviában és Romániában új fűrészek felállítására is.

A részvényesek nevében Henry Chauvet, a Chauvet & Co. cég főnöke mondott köszönetet az igazgatóságnak a szép eredményért és különösen kiemelte Rosenberg Hermann ügyvezető-elnök céltudatos és kitűnő tevékenységét. A közgyűlés ezután köszönetet szavazott az igazgatóságnak és ügyvezetőségnek.

KRAYER cipőpaszta

Bzürke perzsák, s. osikók több színben érkeztek.

Neuländer E. szüccsöz,

Fischer Eliz-paola.

A csuklók merevsége ellen.
 A merev csuklók hajlékonyakká válnak és ismét rendeződnek a Sloan's Liniment használatával.
 Ez felszívódik anélkül, hogy bedürzsölést követelne és meghozza a kívánt könnyebbülést és enyhülést csuklómerevségnek, izomfájdalmaknak és megrendült idegeknek.
 A gyulladások azonnal eltűnnek, a merevség és a fájdalom nyomtalanul megszűnik.
 Reuma, oldalnyílás, ízületi, hátfájás és más hasonló fájdalmak meggyógyulnak a SLOAN'S LINIMENT használatára folytán.

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat 110
 Egy üveg ára a közönség részére 75 lei.

HIRDESSEN a 45 éve fennálló **Aradi Közlöny-ben**

Új kiadásban!

(Teljes vászonkötésben)
 Kék színben, dus aranyozással kapható a

18 KÖTETES TOLNAI VILÁGLEKXIKONA

melynek készítését a legkiválóbb tudósok és szakemberek közreműködésével a háboru után kezdték és most fejezték be. Egyetlen könyvtárból sem hiányozhatik ez a lexikon, melynek mind a 18 kötete nem kerül többbe, mint egy más lexikon egyetlen kötete. Így tesszük lehetővé, hogy ez a lexikon

mindenkinek lexikona

lehesse, mert olcsó, modern és teljes enciklopédiája az összes ismereteknek.

18 kötet teljes vászonkötésben 2900 lei.

Ez az olcsó ár is meglehetősen olcsón, hogy 500 lej fizetendő a 18 kötet leszállításakor, a fennmaradó 2400 lej 8 havi 300 lejes részletekben.

PALLAS könyv- és lapterjesztő
 Cluj, Str. Ratiu 1.

MEGREDELŐ LEVÉL

T. PALLAS könyv- és lapterjesztő váll.
 Cluj.

Ezennel megrendelem a Tolnai Világlexikonát 18 kötetben, teljes vászonkötésben 2900 lejért. Tudomásul veszem, hogy a 18 kötet leszállításakor utánvételezzenek 500 lejt és a portó költséget, a fennmaradó 2400 lejt 8 havi 300 lejes részletben fizetem. Egy részlet elmulasztása esedékessé teszi az egészet. Minden vitás ügyben a cluji városi járásbíróóság illetékes.

Tudomásul veszem, hogy a leszállítást a Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat, Cluj (Str. Ratiu-A) intézi.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tizenhétézer hold földet oszt szét Marsieu prefektus Aradmegyében Eddig tizenötezer hold föld került szétosztásra — Elsősorban hadiözvegyek és rokkantak kaptak földet

Aradmegyében már hetek óta folynak a földkiosztások. Mint megírtuk, Marsieu Justin dr. megyei prefektus a beérkezett panaszok nyomán elhatározta, miszerint személyesen kiszáll a helyszínre, meghallgatja a panaszokat és orvosolja az agrársérlemeket, amelyek a földosztás alkalmával keletkeztek. A kiszállások vasárnaponként történtek, miután a prefektus hétköznap a megye egyéb ügyeivel volt elfoglalva. Eddig hat járásban intézte el Marsieu dr. a panaszokat és ezen járásokban összesen 15.000 holdat osztott szét. A hat járásban egyetlen hold tartaképföld nem maradt, miután a prefektusnak az volt az álláspontja, hogy addig, amíg kielégítésre váró igényjogosultak vannak, az állam nem tarthat fenn rezervákat. Most még három járás, az aradi, a radnai és a pécskai van hátra. Ezekben körül-

belül még kétezer hold kerül kiosztásra és november 16-án be is fejeződnek Aradmegyében a kiszállások, amelyeknek nyomán összesen 17.000 hold kerül kiosztásra. A prefektust kiszállásaiban az illető járási székhelyen működő járásbíró, az aradi erdészeti felügyelőség delegáltja, Perian Lázár agrártanácsos, a helyi agronóm, valamint a kataszteri mérnökök képviselője kísérte el, hogy minden tekintetben nyomban elintézhettek legyenek a panaszok.

A földkiosztások alkalmával Marsieu dr. elsősorban a hadirokkantak, hadiözvegyek és gyámoltalan hadiárvaik kérelmeire volt tekintettel, úgy, hogy ezen kategóriákban ellátatlan földműves nem maradt. A prefektus munkája általános megelégedést kellett a megye lakossága körében.

Biztosítékot kell letenniük a városi pénzbeszedőknek

Aradváros tanácsa legutóbb hozott határozata értelmében kötelezi a városi pénzbeszedőket és közvagyonkezelőket, hogy biztosítékot helyezzenek letétbe, mely egyenlő hat havi fizetésükkel. Ezen biztosíték pénzben, vagy pedig értékpapírok letételében történik. Garanciaképpen adhatók ezenkívül ingatlanok, elsőrendű betáblázással. A biztosíték letétele a szolgálatba való belépés előtt történik. Azoktól, akik jelenleg szolgálatban vannak, a biztosíték összegét havi részletekben fogják a fizetésükből levonni.

= Ismét megkezdődnek a román-német kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok közlése szerint november havában ismét megkezdődnek a román-német kereskedelmi tárgyalások Berlinben. Az ipari és kereskedelmi minisztériumban már minden intézkedés megtörtént a tárgyalások előkészítésére.

= Sertésvesz Aradon. Az állatorvosi hivatal jelentése alapján az utóbbi hetekben az aradi sertésüzemeknél sertésmegbetegedések történtek. A sertésvesz elterjedésének megállítására az állatorvosi hivatal jelentése alapján Aradváros vezetősége Aradváros területén a legközelebbi intézkedésig a sertésüzemeket betiltja. Ugyisint Aradról való elszállításuk tilos. Azokon a helyeken, ahol sertésmegbetegedéseket konstataáltak, ott a sertésudvarokat haladéktalanul dezinficiálni fogják. A hízalt sertéseknek a vágóhidra való szállítása kocsin meg van engedve. A rendeletéről értesítették Bihar-, Arad- és Temesmegyét. A rendelet ellen vétőket szigorúan meg fogják büntetni.

= Aradi valutaárak. Zürich 32.78, Berlin 40.20, London 817.50, Milánó 8.84, Páris 6.70, New-York 168.50, Prága 5.01, Budapest 29.52, Bécs 23.82, Belgrád 3.00. — Effektív-árak: Svájci frank 32.80, német márka 40.25, font sterling 820, olasz lira 8.84, francia frank 6.72, dollár 168.20, cseh korona 5.00, pengő 29.55, schilling 23.80, dinár 3.00.

= Változások a Banca Nationala vezetésében. Bucurestiből jelentik: December 31-én lejár a Banca Nationala két igazgatójának Athanaziumak és Buzdugan Sándornak mandátuma. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a kormány Anghelescu belügyi államtitkárral és Andrei Corteanu közgazdasági újságíróval az Argus munkatársával tölti be a megüresedett két igazgatói székét.

= 262 millió lejjel csökkent az állam bevétele. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium hivatalos kommunikét adott ki a szeptember havi állami bevételekről és kiadásokról. A kommunikéből megállapítható, hogy a múltévihez képest az állam bevételei 262 millió lejjel csökkentek. A legnagyobb csökkenést a vámok mutatják, miután ez év szeptemberében vámokból 186 millió lejjel kevesebb folyt be, mint a múlt évben. Az állam összes bevételei szeptemberben 3 milliárd 36 és fél millió lejt tettek ki, míg a kiadások 3 milliárd 607 millió lejt tesznek ki.

= A Mosse-cég harc Bucuresti plakátkoncessziójáért. Érdekes nemzetközi versengés folyt le a napokban Bucuresti plakátragasztási koncessziójáért. A nyilvános versenytárgyaláson a Rudolf Mosse-cég is előnyös ajánlatot adott be 3 millió lejjel, azonban az árlejtés eredményeképpen a jogot az Universal vállalat kapta meg, amely 5 millió lejt ajánlott fel a plakátragasztás koncessziójáért.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

PÉNTEK, október 31.

București. 13. Gramofon. 13.30. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 18.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. A Carmen-énekkar egyházi énekeket ad elő. 21.45. A Carmen-énekkar román dalokat ad elő. 22.15. Szarvas hegedűművész játéka. — Budapest. 11. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál: Raffay Sándor püspök. 5. Thury Mária meséi. 6. „Emlékezés gróf Tisza Istvánra”. Szász Károly dr. előadása. 7.15. Koch János, a Pénzügyi Központ igazgatójának előadása: „A takarékoságról”. 7.35. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 8.10. Katona Lajos dr., a Pénzügyi Központ igazgatójának előadása: „Világtakarékosági Egyesület”. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Carmen”, dalmű 4 felvonásban. Utána: Gramofonhangv. Belgrád. 19. Citeraiáték. 21. Nemzeti dalok. 21.30. Kamarazene. 22.30. A Tomiszláv énekkar jugoszláv dalokat ad elő. 23.45. Gramofon-tánczene. — Wien. 12. Hangosfilmek zenéje gramofon.

non. 13. Bécsi zene gramofonon. 14.10. Bécsi zene gramofonon. 14.40. Sittard Alfréd orgonaművész játéka. — 16.20. Silying-zenekar. 20.35. Kabaré-est. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSEGEK. — Hamburg. 19.30. Beethoven: „Fidelio” című kótfelvonásos operájának részletei. — Königsberg. 22.10. Molnár Ferenc: Egy kettő, három című egyfelvonásos színdarabja az Új Színházból. Csatlakozóan: Szórakoztató zene, az egyik szám Kétor Béla: Rákóczi indulója. — Leipzig. 19.30. Wagner: Lohengrin című operájának I. felvonása a Neues Theaterből. — Paris Radio-Paris. 23.30. Massenet „Thais” című operája magánzereplőkkel és rádiózenekarral.

SZOMBAT, november 1.

Budapest. 11. Egyházi ének és szentbeszéd a Főpüspöki Szent István Bazilikából. 12.10. A m. kir. 2. József nádor honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. 3. Gramofonhangverseny. 4.45. München Mariska rádióelőadása. 6. Gál István előadása: „Marsigli, Magyarország 200 év előtti természeti kincseinek buvára”. 6.30. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 8. Tóth Tihomér dr. c. apát, egyetem tanár ünnepi beszéde: „Miről beszél a sarkkereszt”. 8.30. A m. kir. Operaház Verdi „Requiem”-jének elő-

adása. — Belgrád. 18.30. Divafos dalok és tánczene gramofonon. 21. Verdi: „Rigoletto” című operája a nemzeti színházból. 23.30. Kávéházi zene. — Prága. 12. Hangverseny. 18.40. Gramofon. 20.40. Schönherr: Májusi álom című színműve. — Wien. 11.30. Moser I. a. jos orgonaelőadása. 12.05. A wieni szimfonikus zenekar hangversenye. 14.10. Beethoven: Ünnepi mise gramofonon. 16.05. Gangelberger-zenekar. 18.30. A Kölsch-négyes Schönberg D-moll vonósnyégését játssza. 20.40. Brahms-dalok. 21.05. Klopstock: „Ádám halála” című színműve. 22.45. Bach nagy orgonaművei. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉG. Hamburg. 21. Mozart: „Figaro lakodalma” c. operájának első felvonása.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGÓ HENRIK

felel.

HIRDESSZEN az Aradi Közlönyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legdrágább hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

KISFUTÓLEÁNY megbízható, azonnalra felvételt. Jelentkezni Salgó Henriké bizományni üzletében, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

TEXTILÜGYNÖK agilis, szép jövedelemmel, nagy cégnél felvették. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában. 4375

ÖNÁLLÓAN főző mindenest azonnalra keresetetik. Engel, volt Erzsébet-körút 70. 4370

LAKÁS.

KERESEK háromszobás modern lakást decemberre. Cimeket „Mercantil” divatruházba kérem leadni. 4377

EGY SZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

NAGY gyümölcsös és veteményes kert kúttal, egy kis lakás, egy raktár, istálló, nap is alkalmas, egy újonnan épített műhely berakítárára, egy nagy pince vízvezetékekkel berendezve, kiadók. Megtekinthetők Str. Cuza Voda 25. Közéleti felvilágosítást ad Lutz Áron ugyanott. 4378

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

SZÉP kétszobás lakás, fürdőszobával, előszobával, mellékhelyiségekkel kiadó, volt Lázár Vilmos-uca 3. sz. 4379

ELEGANS burorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Befelé nyíló nagy alkak, kokszkályha eladó, volt Zrínyi-u. 12. 4373

KÉT szoba, konyha, fürdőszobás lakás kiadó, volt Ferenc-tér 15. szám. 4380

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában

Kiadó lakás.

Az aradi szerb palotában Piața Sv. Sava 7-8. sz. egy 3 szobás, fürdőszobás lakás AZONNAL KIADÓ.

Mindenemű felvilágosítást ad Egyházközségünk gondnoka, Gunyev János nr 46 a házmester. 4381

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmestár és tisztítózlet volt, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában.

Legolcsóbb tűzifabevásárlási hely
AUFRICT-fatelep, Gyermekórházzal szemben.
Autóbusz megálló.

Csunya fogkő

erőztija a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszataszító. Mindkét szépségihát alaposan el lehet tüntetni a pompás, tündő Chlorodont-fogpaszta esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörű elefántcsontszínből ragyognak. Különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos kőtű Chlorodont-fogkefével használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmarsadékok, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy tubus fogpasztával. Chlorodont-fogpaszta, -fogkefe és -szájvíz mindenütt kapható. Csak két-három üdítő csomagolásban és Chlorodont felirattal valódi.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Se aduce la cunoștiință că se vor vinde marfe coloniale și manufactur estimate în lei 308.681, trecute în inventarul fal. sub poz. 1-398 și aranjamente de prăvălie trecute în inventar sub poz. 399-407 și estimat în lei 78.400, obiecte apartinătoare masei falimentară falitei firme Hîdeg Vasile din Hateg. Licitația se va ținea la 15. Noembrie 1930. ora 4 d. m. în Deva. în biroul Dnui avocat dr. Rudolf Creciunaș, unde se vor înainta ofertele timbrate în plicuri închise și sigilate până la ora 12 a. m. a zilei sus indicate, depunând și vadiul de 10% după valoarea de estimare tot la mâna Dnui dr. Creciunaș Rudolf președintele consiliului falimentar.

Inventarul, condițiunile se pot privi în biroul curatorului măsei în Hateg.

Dr. Carol Hoffinger
advocat.

4371

massa curator Hateg.

Mélyen leszállított árakban

vásárolhat

„Mercantil”

divatruházban

Arad, Dácia kávéházzal szemben.

Tennis flanel	— — —	Lei 28
Vászon	— — —	24
Pchártörő	— — —	24
Mintás bársony	— — —	98
Női kabátbélés 100 cm.	— — —	85
Crepe de chine	— — —	295
Ágyelő szőnyeg	— — —	120
Futó szőnyeg	— — —	40
Ebédő szőnyeg, plüs	— — —	1980
Otkoman terítő	— — —	880
Függöny 3 részes	— — —	195
Paplan vattával	— — —	390

Férfi- és női szövet,

selyem, béléstár, kelengyévászon, ágy- és asztalterítők, linoleum, viszkos-vászon, butorkelme, matracgrádi nagy választékban.

A „Credit” R. T. könyvével 6% havi hitellel.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MARKÁS FESTMÉNYEK, antik szekrények, vitrinek, művészi álló villanylámpák, városi bundák, női bundák, gyönyörű ebédasztalterítők, hintaszék, takarók, ezüsttárgyak, Biedermayer szalon, kottatartók, japán vázák, ebédő, hálóberendezések, antik órák, falitálcák, függönyök, hegedűk, zongorák, perzsaszőnyegek, antik asztalok, horgolt és filémunkák, gobelinek, márvány és faragott oszlopok, lámpások, szobrok, íróasztalok, ágyterítők stb. stb. eladók. SALGONE, bizományni fizlete, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota, 1000

MÉGBIZOIM részére sürgősen keresek elegáns őrizzobaberendezést, hintaszéket, ebédő-, hálóberendezéseket, gyári ebédő- és futószőnyegeket, szőrméket, férfiföltönyöket, fotelokat, ezüsttárgyakat, dísztárgyakat, kredenccet, réz- és vaságyakat, márkás festményeket stb. stb. SALGONE, Str. Horia 1. Neuman-palota.

BUTORVASÁRLÓK FIGYELMÉBE ajánlom hálószoba- és ebédőbutoraimat garancia mellett olcsó árakban. Butoraktár Petőfi-uca 9/11., Andrányi-raktár mellett. 4385

MACULATORA PAPIR 5 kigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 190

Tűzifa

szükségletét szerezze be

Schönwald fatelepén

v. Óvár-tér.

Telefon 181. 41

Költözködések

ugy Aradon, mint vidékre szakszortion eszközöl

Klein Sándor szállító
Strada Colonel Pirici (Vörösmarj-uca) 3.

Hirdessen a 45 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben